Το χειρόγραφο διαβάστηκε στις 22 Απριλίου 2017 σε τελετή που έγινε στη συναγωγή Μοναστηριωτών, στο πλαίσιο μνημοσύνου που τέλεσε η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης. □□□□

Το χειρόγραφο διαβάστηκε στις 22 Απριλίου 2017 σε τελετή που έγινε στη συναγωγή Μοναστηριωτών, στο πλαίσιο μνημοσύνου που τέλεσε η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης στη μνήμη των έξι εκατομμυρίων Εβραίων της Ευρώπης που εξοντώθηκαν στα στρατόπεδα του θανάτου, μεταξύ των οποίων 50.000 Θεσσαλονικείς.

Ο Μαρσέλ Νατζαρή, απευθυνόμενος στους φίλους του Δημήτριο Στεφανίδη, συνεταίρο του, τον Ηλία Κοέν, τον Γιώργο Γούναρη και τη Σμαρώ Ευφραιμίδου τούς λέει στο χειρόγραφό του: «θα πείτε διαβάζοντας, τι εργασία έκαμα, πώς μπόρεσα να κάνω εγώ, η ένας οποιοσδήποτε άλλος αυτή τη δουλειά, καίγοντας τους ομοθρήσκους μου. Σκέφτηκα πολλές φορές να μπω κι εγώ μαζί τους, να τελειώσω, αλλά με κρατούσε πάντα η εκδίκησης. Θέλησα και θέλω να ζήσω για να εκδικηθώ το θάνατο του μπαμπά μου, της μαμάς μου και της αγαπημένης μου αδερφής. Δεν φοβάμαι το θάνατο, είναι δυνατόν να τον φοβηθώ μετά από τόσα που είδαν τα μάτια μου;». Αναφερόμενος στην ομάδα στην οποία είχε τοποθετηθεί, λέει ότι τα μέλη της θα πρέπει να λείψουν γιατί γνωρίζουν πολλά. «Το κομμάτι το δικό μας αποτελούνταν στην αρχή από 1.000 άτομα μεταξύ των οποίων 200 Έλληνες και οι υπόλοιποι Πολωνοί και Ούγγροι». «Τώρα που ήρθε αυτή η διαταγή θα μας εκτελέσουν και εμάς. Είμεθα 26 Έλληνες εδώ και μία Πολωνή. Τουλάχιστον για τους Έλληνες είμεθα αποφασισμένοι να πεθάνουμε σαν πραγματικοί Έλληνες όπως ξέρει να πεθαίνει κάθε Έλληνας». «Όποιος ρωτήσει για μένα να πείτε ότι δεν υπάρχω πλέον και ότι έφυγα ως πραγματικός Έλληνας». «Πεθαίνω ευχαριστημένος αφού ξέρω αυτή τη στιγμή ότι η Ελλάς μας είναι ελεύθερη. Η τελευταία μου λέξη θα είναι ‘ζήτω η Ελλάς’».

Στη ζωή του Μαρζέλ Νατζαρή και την τύχη του χειρογράφου του αναφέρθηκε σε ομιλία της κατά τη διάρκεια της τελετής, η ομότιμη καθηγήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου. Όπως επισήμανε, ο Νατζαρή γεννήθηκε το 1917 στη Θεσσαλονίκη από εύπορη οικογένεια εμπόρων και ανήκει στη γενιά των Εβραίων που μεγάλωσαν μετά την προσάρτηση της πόλης στην Ελλάδα. Από τη στιγμή που άρχισε ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν παρών. Πολέμησε στο αλβανικό μέτωπο, επέστρεψε στη Θεσσαλονίκη και το 1942 τον έστειλαν για καταναγκαστικά έργα στη Μενεμένη. Το 1943 οι γονείς του και η αδελφή του Νέλυ εκτοπίστηκαν στο Άουσβιτς και χάθηκαν εκεί για πάντα. Εκείνος είχε φύγει για την Αθήνα μέσω Λάρισας με πλαστή ταυτότητα και εργάστηκε για τη φυγάδευση Εβραίων στη Θεσσαλονίκη. Έφυγε για το Άουσβιτς από την Αθήνα στις 2 Απριλίου του 1944. Με την αποστολή εκείνη έφυγαν οι Εβραίοι της Αθήνας και οι Εβραίοι με ιταλική, ισπανική και πορτογαλική υπηκοότητα. Προστέθηκαν και άλλοι από τη Θεσσαλονίκη. Ήταν 1900 σε 30 βαγόνια.

Από το Άουσβιτς ο Νατζαρή διασώθηκε γιατί μετά την εξέγερση στα κρεματόρια και τις νίκες του ρωσικού στρατού, το στρατόπεδο ήταν πια υπό διάλυση. Όταν επέστρεψε στην Ελλάδα έγραψε ένα καινούριο, εκτενές, κείμενο που περιγράφει όσα έζησε μέσα στα

στρατόπεδα. Ωστόσο, η μοναδικότητα του χειρογράφου του έγκειται στο γεγονός ότι ήταν η μόνη μαρτυρία που γράφτηκε με μια σπαρακτική αμεσότητα και εν θερμώ μέσα στο Άουσβιτς. Ο Νατζαρή πέθανε σε ηλικία 54 ετών το 1971 στη Νέα Υόρκη, όπου είχε μεταναστεύσει με τη σύζυγό του Ρόζα που ήταν επίσης κρατούμενη στο Άουσβιτς.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ, κατά την τελετή ο αντιπρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, Λάζαρος Σεφιχά, τόνισε ότι η απώλεια από το ολοκαύτωμα «είναι τεράστια και αντικατοπτρίζει την απώλεια ενός ολόκληρου κόσμου, μιας παρουσίας αιώνων που σήμερα με τεράστιο κόπο και με πολύ μεγάλη δυσκολία ιστορικοί και ερευνητές προσπαθούν να ανασυνθέσουν». Ανέφερε ότι παρατηρείται η άνοδος πολιτικών συμπεριφορών και τρόπων που έχουν ανατριχιαστικές ομοιότητες με το κλίμα που οδήγησε στην πραγματικότητα των ναζιστικών εργοστασίων θανάτου. Επικαλέστηκε, άλλωστε, δύο πρόσφατες επιστημονικές έρευνες, τα αποτελέσματα των οποίων, όπως είπε, «αναδεικνύουν, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι τα αντισημιτικά στερεότυπα παραμένουν ισχυρά στη χώρα μας και παράλληλα ότι μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων εκφράζει έλλειψη εμπιστοσύνης προς τους Έλληνες Εβραίους».

Η τελετή ολοκληρώθηκε με το άναμμα κεριών από επιζώντες των στρατοπέδων του Άουσβιτς στη μνήμη των 50.000 θανατωθέντων από τους Ναζί Εβραίων της Θεσσαλονίκης και των 6 εκατομμυρίων της Ευρώπης.

Πηγή: **voria.gr   **

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΧΕΤΙΚΑ

- **Ο μοναδικός Έλληνας που έγραψε μέσα από το Άουσβιτς, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ indisestory.gr**